

แบบเรียนมูลศึกษา
ป

กรมศึกษาธิการ

(แบบเรียนเรวย่อ)

ร.ศ. ๑๒๘

(โรงพิมพ์สมมติ)

แบบเรียนมูลศึกษา
ป

กรมศึกษาธิการ

(แบบเรียนเรวย่อ)

ร.ศ. ๑๒๙

(โรงพิมพ์สามมิตร)

คำนำ

หนังสือแบบเรียนเร็ว ซึ่ง พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงดำรงราชานุภาพ ได้ทรงพระดำริห์เรียบเรียงขึ้นแต่เมื่อทรงบัญชาการกระทรวงธรรมการได้ใช้เป็นแบบเรียนมาแทบทั่วทุกโรงเรียนจนบัดนี้ และบัดนี้ทรงพระราชดำริห์ให้จัดการศึกษาแพร่หลายออกไปโดยพระราชประสงค์จะให้ราษฎรมีโอกาสเล่าเรียนได้ทั่วทุกตัวคน โปรตเถลาคะ ให้กระทรวงธรรมการ กับ กระทรวงมหาดไทยปลูกซากันวางแผนการฝึกสอนราษฎร ทั้งสองกระทรวง มีความเห็นพร้อมกันว่า ความสำคัญข้อหนึ่งซึ่งจำเป็นจะต้องจัดในเรื่องนี้ คือ จะต้องคิดอ่านพิมพ์หนังสือเรียนขึ้นต้นให้จำหน่ายราคาถูกลงอย่างที่สุดที่จะเป็นไปได้ ราษฎรแม้เป็นผู้ที่ไม่บริบูรณ์ทรัพย์สินสมบัติ จะได้หาซื้อหนังสือเล่าเรียนได้ทั่วกันแบบเรียนเร็ว อันเป็นแบบเรียนเริ่มต้นของวิชาหนังสือยังยืดยาว พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงดำรงราชานุภาพ ทรงพระดำริห์เห็นว่า ยังอาจจะดัดลงให้สั้นกว่าเดิม และให้ได้ประโยชน์ในทางเล่าเรียนเหมือนกันกับแบบเดิมได้ ถ้าคิดดัดแบบเรียนขึ้นต้นให้

สั้น ลง กว่า แบบ เรียบ เร็ว อาจ จะ พิมพ์ ขาด ได้ วิชา ถูก ลง มาก แต่
 การ ที่ จะ แก่ ไข ตัก ทอน แบบ เรียบ เร็ว ลง ใน เวลา นี้ พระเจ้าบรมวงศ์
 เธอ กรม หลวง ตำรง ราชฯ นภาพ คติ ราช การ อื่น ไม่มี เวลา พอ ที่ จะ
 ทรง ทำ ได้ เอง จึง ได้ ชี้แจง พระ ตำริห์ แก่ กรม คึกซาธิการ กรม
 คึกซาธิการ ได้ จัด ให้ มีคเตอร์ ตับลู, ยี่, ยอนลัน ที่ ปฤกษา กระ
 ทรง ธรรม การ เป้น ผู้ แก่ ไข แบบ เรียบ นี้ และได้ นำ ถวาย ทา รือ
 พระ เจ้า บรมวงศ์ เธอ กรม หลวง ตำรง ราชฯ นภาพ ทรง พระ ตำริห์
 เห็น ชอบ ด้วย กรม คึกซาธิการ จึง ได้ จัด ให้ พิมพ์ แบบ เรียบ นี้ ขึ้น
 และ ให้ นาม แบบ เรียบ นี้ ว่า “แบบ เรียบ มูล คึกซา” ไว้ ใช้ ใน
 การ สอน หนังสือ ไทย ส่วน ชัน ต้น ลับ ไป

กรมคึกซาธิการ

วันที่ ๗ ธันวาคม ร.ศ. ๑๒๔

ก ข (ไข)

ค (ควาย) ง

ท่าย ตัว พยัญชนะ

ก	ง	ค	ข	ง	ก	ค	ข
ง	ข	ก	ค	ข	ง	ก	ค
ข	ค	ง	ข	ก	ค	ง	ข

มาตรา กะ กา

สอนอ่านบทที่ ๑

ะ	กะ	ชะ	คะ	งะ				
า	กา	ชา	คา	งา				
ั	กิ	ชี	คิ	งิ				
ุ	กิ	ชี	คิ	งิ				
คะ	กา	ง	ช	กิ	ชะ	งา	คา	
ง	คิ	กะ	ง	ชา	กิ	ชี	งะ	
กะ	ชา	คิ	งะ	คา	กิ	คะ	ชะ	
งา	คา	กา	ชา	คิ	งิ	ชะ	คิ	
กิ	กิ	งิ	ชี	คา	กา	งา	ชา	
ชี	ชี	คะ	งะ	งิ	ชี	กิ	คา	

จ น
 ใ (ข้าง) ใ

ทนายตัวพยานนะ

ช	จ	น	ช	น	ช	จ	ช
จ	ช	น	ช	ช	จ	น	ช
น	ช	จ	ช	น	ช	ช	จ

ค	จ	ช	ข	ง	ค	ช	น
ช	น	ค	ง	ข	ช	จ	น
ช	ก	จ	ข	ง	ค	ช	น
ง	ข	จ	ก	น	ช	ช	ค
ข	จ	ง	น	ก	ค	ช	ช

สอนอ่านบทที่ ๒

กา	ชิ	ชะ	งะ	ฉิ	ช	จะ	ขา
จา	ฉิ	ชา	ชิ	กิ	ช	คิ	จิ
ชะ	ฉะ	ชา	จิง	ชา	ค	ฉิ	ฉา
กะ	งา	จะ	ฉา	ชิ	ช	คะ	งะ
ฉิ	จิ	จิง	กา	ชา	ช	ฉา	ฉิ
ชะ	ฉา	จิง	กะ	จิ	ช	คะ	ง
ชา	จะ	ฉิ	จิง	ชา	จ	ฉา	จา
คิ	งา	จะ	ฉา	ชิ	ช	กิ	คา

ด (เด็ก) ঢ (เต่า)

ณ (ณ) ท (ทหาร)

น (หนู)

ท่ายั่ว พยัญชนะ

ค	น	ด	ท	ถ	ค	น	ท	ด	ถ
ถ	ค	ด	ท	น	ด	ถ	ท	ด	น
ท	ด	น	ถ	ค	ด	ท	น	ด	ถ

จ	ช	ค	น	ก	ง	ด	ท	ถ	ฉ
ช	ค	ท	ค	ด	ข	ช	ถ	น	ก
ท	น	ช	ถ	ค	ค	ง	ก	น	ข
ด	ช	ถ	น	ฉ	ท	ค	ด	ง	ก
ด	ช	ท	ข	ค	ถ	น	ช	ด	น

สอนอ่าน บทที่ ๓

ตา	ชะ	ถึ	นี้	ฉา	ทึ	คะ	ดี
ตะ	ชา	ทึ	ชะ	ถึ	ทะ	คะ	ฉา

สอนอ่าน บทที่ ๑

๗๘ น-๗๘ ๘-๗๘ ๗-๘๗ ๗๘ ๖๘ ๖๘ ๖๘
๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘

๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘
๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘
๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘

สอนอ่าน บทที่ ๒

๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘
๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘
๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘

๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘
๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘
๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘ ๗๘

คำไทย

งค บบ ตาตง บบ ตาจคกา บบ ตาชาคชนะนี้ ดชิ กาคัง
 กาชะนะงู ตาคีตาคาถิ ตาชฎีกา งาคี นาคาจู ชาค
 ชะนี้จะคีกา กาคุชนะชนะนี้ กะทะคิ ตาคีถิกะทะ

บบ
 ผน

พ (พาน) ฟ

ภ (จำเภา) ม

ทนายตัวพยัญชนะ

ป	ผ	ม	ภ	บ	ฝ	ฟ	พ
ผ	ป	ภ	ม	ฝ	ฟ	พ	บ
ม	ภ	พ	บ	ผ	ป	ฟ	ฝ

ฟ	พ	บ	ป	ม	ภ	ป	ม
บ	ผ	ฝ	พ	ฟ	ผ	ภ	ป
ภ	ม	ผ	บ	ป	ผ	พ	ฟ

สอนอ่าน บทที่ ๖

ปะ	ผ	พา	ผ	ม	ปุ	พิ	ภ
ผา	ปิ	ผา	ฟ	ม	ภ	บิ	ฟ
มี	พะ	พา	ฟ	ผ	ผ	บิ	บิ
ปะ	บิ	มา	ฟ	พ	ผ	ผ	ภ
ผา	มะ	ปา	ผา	ฟ	พา	ม	ภ
พะ	บา	ผ	พิ	พิ	บิ	ภ	ม

สอนอ่าน บทที่ ๓

กะ	ภา	ชา	ช	ช	ผ	ค	ค
ดา	มะ	ท	จะ	บ,ค	ผ	ง	ค
จ	พา	ถ	ฉ	ง	ฟ	จ	ทะ
บ	ผ	ผ	ช	จ	ภ	ฉ	ถ
ช	ท	ค	ค	บ	ม	ช	น
ฉ	บ	ผ	ง	ผ	ช	ช	บ
ภ	ผ	ผ	ก	ป	ค	ค	พ
		ช	บ	ฟ	ง	ค	ม

คำเทียบ

ตามาผ^๕มค^๕ ตาถ^๕มี^๕ผากา ตาม^๕มี^๕ถ^๕ปนา มาปะ^๕ง
 พา^๕ตา^๕ค^๕มาปะ^๕ชะ^๕น^๕ ตา^๕จ^๕มี^๕ชา^๕ค^๕ ตา^๕ชา^๕ถ^๕ผากา^๕มา^๕ค^๕ท^๕
 ผ^๕มค^๕ตะ^๕ป^๕ค^๕ ตา^๕ภ^๕ป^๕าง^๕ค^๕ มา^๕ค^๕กา^๕ค^๕ง^๕ ตา^๕ทา^๕มี^๕ชะ^๕น^๕
 ตา^๕ถ^๕ถ^๕กะ^๕ท^๕ มา^๕ปะ^๕ตา^๕ช^๕ถ^๕ตะ^๕ป^๕

ะ	กะ	ตะ	เคะ	เปะ	เะ	เอะ	เบะ
เ	เก	เค	เป	เ	เพ	เซ	เข
ะ	เกะ	มะ	เงะ	นะ	พะ	คะ	พะ
แ	แก	แป	เพ	แซ	แซ	แจ	บาย

สอนอ่าน บทที่ ๘

แตะ เค แะ เพะ เท ตะ แป แกะ เซ แซ
 มะ เขะ ตะ แะ เง แะ เท เงะ แซ แก
 น แทะ เพะ ตะ เข แะ เปะ แก เก แบะ
 เะ แะ เข เคะ เเ บะ พะ เฟ เงะ เงะ
 แตะ เทะ แซ ง แซะ เะ เกะ แม เบ แปะ
 เจ เซะ แปะ เฟ เกะ เค แผ เฟ แะ เซ

ក	ប្រ	មា	ង	គេ	ទេ	ឫ	បេ	ដ៏	ផេ
ទេ	ដ	ឆ	គុ	បេ	ប៊ី	កេ	ខេ	នេ	តេ
គុ	វា	ឆ	កេ	ប	ដ៏	នេ	គី	ខេ	ខេ
បេ	ដ	ឆ	កេ	បេ	ប៊ី	មេ	ងេ	វិ	គេ
ឆ	គី	គុ	ប	បេ	គី	ឆ	ង	ទេ	នេ
ង	វ	ប	ម	វា	កេ	កិ	បេ	ដ	ទេ

ប (ប្រ)

ត (តិ)

ทายตัวพยัญชนะ

ล ย ว ร ย ว ล
ว ร ย ล ว ร ย

สอนอ่าน บทที่ ๔

ลา ว ย ู ู วา แยะ ละ แล
เย แวะ ล ะ ย ล ุ ร แว
รี แยะ ย ู ล แยะ รา ะ แวะ

ตา ค มี แเป บี้ ะ กา ค ุ ชี แกะ
แพ เตะ ขา แก ู ู นา มี ที่ แพ แยะ
แะ ล ะ แม่ แวะ ชี ฟ ฝ ค ู ก
จะ ค ะ แวะ เกะ กะ จะ ถึ ยา ะ ภา
ลา เตะ ค ู ที่ แวะ ละ ชะ นะ ู ด
งะ ที่ แทะ ถึ ู คี ยะ วา แวะ แะ

คิ จะ พา แพ บุ ซา แดะ ณะ คุ ช
 ภา ปี นี แดะ นา แะ ภู เอะ เพ แฟ

ไ	โก	โย ใจ ใน ใบ ใด
ไ	โก	ไไป ไถ ใจ ไร่ ไร ใฝ ไท ใฟ
โะ	โกะ	โละ โฟะ โละ โทะ โปะ โมะ โงะ โชะ
ไ	โก	โค โบ โถ โท โซ โน โซ โป
เาะ	เกาะ	เกาะ เบาะ เพาะ เจาะ งาะ เคาะ เาะ
อ	กอ	คอ งอ ป่อ จอ ยอ ชอ คอ พอ

สอนอ่านบทที่ ๑๐

จอ ใฟ เมาะ ใด โต โละ เพาะ โซ
 เกาะ งอ ไร่ เาะ ใน โฟ โตะ โย
 กอ ใฝ ใน เคาะ โจะ ยอ เาะ โต

ไซ โปะ โม่ คอ โม่ โถ เผาะ ไย
 โฉ เกาะ ไย โต พอ ไป โฉ ใน
 ไย พอ ไซ เาะ โต โถ โค เาะ

แก จะ ไป ใน โถ เกาะ ฝา ที่ คอ นะ
 แะ ฟู โต เาะ ใจ ฟู ใจ โฉ ทะ ล
 โค ตู มี แะ แะ โถ นา กอ ชา ชี
 โปะ ไย ไย ไซ มิ ไป จะ ดี ดี ละ
 ฝา ระ มี พอ จะ ยา ไป แะ ชู ไซ
 ฟู แะ คา เกาะ ไย คา เาะ กะ แะ ชอ
 คี แะ ดี โม่ ไซ ไย ปะ แะ พา ชี
 จะ นี โต ไย เาะ โะ เาะ เป แะ

คำเทียบ

ตาโตถึตะไย จะไปตุตะนี้ ตาแพแบ่มี่ขอไป ขอถึงมาตุที่
 ตายาถึกะลามายาขอไฟ ตาจะไปทะเล ไนบ้อจ ตามี่

ตาไว แกะไปตีชนะนี้ ชนะิดแลดูตามี ตามีถิตะโกนา
 จะไปปาทะนี้ โคขาเกโซเซมา ตาโพพาโคไปโกนา
 เวลาใด ตาโถพอใจไปคุทะเล ในบั้งระกา บั้งมะแม
 แกะมา ขอยาไปทามี่แป ในนาตาดิ มีใบกาแฟ

ทายตัวพยัญชนะ

ห	อ	ส	ย	ส	อ	ย	ห
อ	ห	ย	ส	ห	ย	อ	ส

สอนอ่าน บทที่ ๑๑

โอ	เห	แฮ	เสาะ	อี	สะ	โห	ฮา
แสะ	ไ	หี	ฮึ	อุ	สุ	หา	ไร
หุ	ลู	อึ	ลึ	ไ	โอะ	เหาะ	เอะ
ฮึ	อึ	แฮ	ลึ	เอาะ	ฮา	ฮะ	อุ

เหาะ	เยาะ	ไฟ	รี	ยุ	ใน	เว	หา	สะ	ไบ
บุ	รี	รา	วี	มะ	นุ	เน	ติ	ยา	สุ
อึ	แปะ	โต	พา	ซึ	คึ	มะ	โน	ไม	ซึ

๓ อะ ไร มา ใน มี ตา ขา ขอ ดุ
 โปะ แล หู ใ เปะ โมะ เพาะ เต โง โค
 ตะ ทะ ลุ แห ไบ โห ระ พา เพะ เบะ

ว้	กั๊วะ	ฝั๊วะ	รั๊วะ	คั๊วะ	พั๊วะ	ลั๊วะ	ยั๊วะ
ว	กั๊ว	ถั๊ว	รั๊ว	จั๊ว	ชั๊ว	บั๊ว	มั๊ว
เ้ยะ	เก้ยะ	เ้ยะ	เ้ยะ	เ้ยะ	เ้ยะ	เ้ยะ	เ้ยะ
เ้ย	เก้ย	เ้ย	เ้ย	เ้ย	เ้ย	เ้ย	เ้ย
เ้ะ	เก้ะ	เ้ะ	เ้ะ	เ้ะ	เ้ะ	เ้ะ	เ้ะ
เ้	เก้	เ้	เ้	เ้	เ้	เ้	เ้

สอนอ่านบทที่ ๑๒

กั๊วะ เฮีย เรือ เฮียะ เลีย เฮือะ เนือะ เปือ
 จั๊ว ผัว เนื้อ เตือะ เผียะ เฮีย เปือ เพียะ
 เตือ เลือ เฮียะ เทีย เจือ ผัว เตือ พัว
 บั๊ว เกือ ถัว เผือ เจือะ วัว รั๊วะ ผัว
 เขือ ขั๊วะ เดีย เปีย เมียะ ทัว เพียะ เลียะ
 เฮียะ เคีย เนือ เพีย รั๊วะ เกือ มั๊วะ ยั๊วะ
 เลือ เมีย ไบ บั๊ว มะ เขือ จั๊ว เฮีย หนู พอ
 เลือ จะ ไป เทียะ และ ตั๊ว มี ผัว เงาะ เมีย
 ถัว ค กอ ชั๊ว มั๊ว เลีย แล ดู อะ ไร
 นั๊ว เตะ ถึ มั๊ว มะ เลีย ลา วัว มี ไถ
 ขอ คึ ู ไป เลีย เผือ โยะ เลือ ตั๊ว กั๊วะ
 เจือ พอ สะ ตา บั๊ว มา ยั๊วะ เปีย เรือ เลีย

คำเทียบ

เรืออะไรมีใบโต เรือใบไปในทะเล ตาสาแกพาวัวไป

ไถนา ในคูนามีใบบัว บัวมะเมียและบัวมะแม ตาสี

แกดืหา แกเผียะ ผัวพาเมียไปคูนาคา ทาแกไปปะ

มะเขือแกดืใจ เลือดตัวโตไซเซมา แพะตัวเมียเลีย

ขาแกะ ตาสาไปเอะอะ ตาโสแกดืผัว นาคาสี

มีชะนีตัวโต แพะเลียมีตาโต ตาโตแกดืผัวะ

เอะ	เกอะ	เลอะ	เทอะ	เปอะ	เยอะ	เคอะ	เซอะ
เอ	เกอ	เลอ	เมอ	เสอ	เจอ	เฮอ	เยอ
เา	เกา	เทา	เขา	เงา	เตา	เดา	เซา
ำ	กำ	ทำ	ชำ	จำ	ลำ	ขำ	งำ คำ

สอนอ่าน บทที่ ๑๓

ทำ เนา เยอะ เลอ เคา เลอะ เปา เจอ
 เผา เกอะ เทอะ เจา เตอ ฉ่า เอะ ช่า
 เจอ ช่า เคา เวอะ เฮา เซอ เปอ เพา
 เคา เซอ คำ เขา เฮอะ เหา เสอ เฮา

สอนอ่าน บทที่ ๑๔

กะลาสี ไบมะกา ตะโกนา ตาสาดุ
 ตาจุม่า ภูเขไฟ เรืออะไร แกะตัวเมีย
 เขาพาไป ในปั้มแม่ จะไปทะเล สาระภี
 ลาขาเก วัวปะเลื้อ วัวตามี ตาไปนา

ตาและอา	กาคี้แก	ไบกาแฟ	อาหาปู้
เขาปะงู	ตาตุกา	เราดีใจ	เขาไปหา
มะละกอ	เราลืซอ	ปู้ทะเล	เขาทำดี
เราไปเรือ	กอระกำ	ไบจำปา	มาหาแก

สอนอ่าน บทที่ ๑๕

เรือไฟเขาไปดี	เราดีใจ	ตาสิคู้	เขาไปนา
เราจะไปกะเขา	งูคู้	คาคี้แกคู้	เรือลำเกา
มีเสาไบ	ไบมะกาทำยาดี	วัวขาเก	ไซเซเมา
ตามีมีแป	แกไปเรือ	เขาทำนา	เราจะไปไถนา
เขาคู้งูคู้	ตาไปนา	จะมหาเวลาใด	ตาถีถีปู้นา

ไปนาแก เขามีชาติ เราจะไป เขาพาเรา
ไปคูเรือไฟ ในทะเล ตาโสมา เราไปหาแก
เราจะขอตั้งไปทำยา เขาถือะไรมาในมี

สอนอ่านบทที่ ๑๖

ตาดีมีแป แกไปนาตาขำ ไปปะตาขำเวลา
ไถนา ตัวเลอะเทอะ ตาดีหัวเราะเยาะตาขำ พอ
ตาขำเอารัวตัวโตมาไถนา ตาดีเอามีแปตีหัวตาขำ
หัวตาขำดู ตะเอมิแปตาดี ตาขำหัวเราะเยาะ
ตาดี ฮา ฮา ตาดีเสียใจจะไปหายาทามี่แป ตาขำ
แกไปหายามาทามี่ตาดี ตาดีมียาทามี่แป แกลา
ตาขำมานาแก ตาดีมีแปไปนาตาขำที่ไร แกปะวัวดู
แกมานาแกเสีย

(อาจารย์อธิบาย ไตรยางค์และวรรณยุกต์ ดังนี้)

อักษรสูง

ข ฉ ถ ผ ฝ ส

สอนอ่าน บทที่ ๑๓

ขา	ข้า
สา	ล่า
สัง	ล้า
เสอ	เสอ
ไซ	ไซ
เขา	เข้า
โฉ	โฉ
ถัว	ถัว

สอนอ่านบทที่ ๑๘

ขา	ข้า	ข้า
เลื้อ	เลื้อ	เลื้อ
เขา	เขา	เขา
ไช	ไช	ไช
ไล่	ไล่	ไล่
ผ้า	ผ้า	ผ้า
แล	แล	แล

สอนอ่าน บทที่ ๑๙

ผ้า	ผ้า	ข้า	ล่า	ฉ่า	ข้า	ถ่า	ผ้า
ห่า	ถ่า	ฉ่า	ล่า	ข้า	ล่า	ถ่า	ข้า

ฐู๋ ฐู่ ฐั แผ่ แผ่ แล่ แล่ ให้อ ให้อ
 ล้อ ห่อ ห่อ ถั่ว ขว เขี่ย เขี่ย เลือ
 เื่อ เื่อ เลือ ไซ่ ไซ่ ไล่ ไล่ ไล่
 ให้อ ไล่ เื่อ เข้า เข้า เข้า เข้า เื่อ เื่อ
 ฐ่า ฐ่า ฐ่า ฐ่า

สอนอ่านบทที่ ๒๐

ข้อมี้ ถั่วพู ฐู่ ฐู่ ล้อ เข้า ให้อ ให้อ กอ ไล่
 เลือ ฐ่า ฐื่อ ไล่ ไล่ ไซ่ เขี่ย ถ่อ ฐื่อ ฐ่า ฐ่า ฐ่า
 กอ ฐ่า ฐู่ ฐ่า ฐ่า ฐั่ว ห่อ ฐ่า ฐู่ เลือ ฐื่อ เลือ ฐื่อ ฐื่อ
 ฐื่อ เลือ เข้า ฐู่ ฐื่อ เลือ ฐื่อ ฐื่อ ฐื่อ ฐื่อ

สอน อ่าน บทที่ ๒๑

เขาเอามาให้เรา เราจะให้เสื้อเขา เขามีเรือใบ
ห้าลำ เรามีเรือไฟสี่ลำ เขาไปดูอะไรมา ผู้ใด
จะพาเราไป เอาหัวเอามาให้เราที่ เราจะเทใบชาในกา
เขามาหาเรา จะเข้าไปในถ้ำทำไม จะไปขอไฟเขา
มาเผาบ้าน ขอฝากามาให้เรา เขาทำอะไรในกอไผ่
เขาให้ข้ามาขอใบชาไปทำยา ตาแก่จะทำกำไรมาให้เรา
ขอให้เราไปที่ เราจะไปดูเขาฉีฉี จะให้เขาทำนาให้เรา

อักษรกลาง

ก จ ค ต บ ป อ

สอน อ่าน บทที่ ๒๒

ก	ก	ก
เกา	เกา	เกา

เก เก่ เก้

แก แก่ แก้

จ จี่ จั

คำ คำ คำ

เตา เต่า เต้า

จะ จะ

อะ อะ

เกาะ กิ

สอนอ่าน บทที่ ๒๓

ไกแจ จั เกอ ชอ ไกอ ไก๋

ไกเตย กอไ ไชไก ไฟไ เต้าหู้

บับ จำได้ จ้าง คุด เจ้าขา สะบ้า
 บ้าบ๋ คอแต่ ควเคย บวเบย บอแบ
 ตาแก่ กิด ชีจะ

สอนอ่าน บทที่ ๒๔

อาแกเอาไก่แก่มาให้เรา เราไปปะเตาสีห้าตัว
 ตาได้ไก่แจ่มาก็ตัว บ้าขา อาให้ผ้าเก่าซ้ำ เรา
 ทำดี บู้แกดูเอา เขาจี่เรือโอ้ไปหาปู อาแกให้
 เบยมาสีห้าตัว เราจะไปต่อไก่บ้า เราก็กัดไก่
 เตยมาเก่าตัว มาดูตาบ้าง แกดีแพะ ตาไปมหา
 อาชีจะ เราไปดูอาแกทำเต้าหู้

อักษรต่ำ

ค ง ช ฌ ท น พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ฮ

สอนอ่าน บทที่ ๒๕

คา

ค่า

พอ

พ่อ

คุ

คู่

ฟู

ฟู่

งา

ง่า

ทา

ท่า

ท

ที่

ยา

ย่า

คา

ค่า

คำ

พา

พี่

แพ

เงา

เง่า

เง้า

ไฟ

ฟู่

ฟ้า

ชำ

ชำ

ชำ

แน่ะ

แน่ะ

ท่า

ท่า

ท้อ

คะ

คะ

สอนอ่าน บทที่ ๒๖

ค่าเช่า

พ่อค้า

แม่ค้า

คู่ค้า

น้ำดำ

ไม้ค้ำ	โง่เง่า	ทำน้ำ	ท้อแท้	ไม้เท้า
แล่นเรือ	น้ำพุ	ยั่วเย้า	เร่ไป	โร่นา
รำไร	เรือไล่	คุณะ	เข้ค้ำ	เข้ซ

สอนอ่านบทที่ ๒๓

เราดูเขาขี่ม้าดำไล่วัว ตาแก่แกถึไม้เท้าจะไปบ้า
เขาไปบ้าหาไม้มาทำรวี เขาเล่าว่าเรือตะเภามาที่ท่าหน้า
เราจะไปค่น้ำพุที่ภูเขา เรือแม่ค้าเขามาในแม่น้ำ ที่นา
ตาสีมีไร้วัวแระ แ่นะ เขาเอาค่าเขานามาให้เรา
จะไปบ้าหาไม้ไว้สู้เสือ เราจะไปเฝ้าเวลาเช้า

(อาจารย์อธิบายวิธีใช้ไม้ยมกในคำซ้ำกันตรงนี้)

สอนอ่านบทที่ ๒๔

ตาโง่ไปบ้าหาไม้ไผ่มาค้ำที่ท่าตะเภา เวลาเช้าตา
โง่ก็เข้าบ้าหาไม้ไผ่ แกมาต่อคำ ๆ เวลาแกมา
ถ้าแกไม่เมาเล่า แกก็ใจดี ถ้าแกเมาเล่าไซ้เซมา

แกดู เขาไปดูแก ตาโถพอใจมาแล้ว คำไม้ไม้ได้กำ
 ไรมาเท่าใด แกก็เอากำไรซึ่งเล่ามาไซ้เซมา พอเขารู้ว่า
 ตาโถแก่ใจมา เขาก็ไม่ชี้ไม้ไม้ที่แกเอามา ตาโถก็ไม่
 ได้กำไร มีแต่ไม้ไม้ไม่รู้ว่าจะเอาไปทำอะไร แกเสียใจ
 แกก็ไม่ไปบ้ำหาไม้ไม้ต่อไป ต่อมาไม่ช้า มีเรือตะเภา
 สี่ลำ มาค้าที่ทำตะเภา ตาโถไปแลดูตะเภา ก็พอใจจะ
 ไล่เลือกกะลาลี่ ไซ้ใบในตะเภาทะเลเขา แกก็ไปในตะเภา
 ขอบเขาไล่เลือกกะลาลี่ เขาให้ไล่แกไล่ และเขาเอาแก
 ไว้ไว้ในตะเภา พอเรือตะเภาไปในทะเล ตาโถก็ไม่
 มีเล่าจะมา จะไม่ไปกะเขาก็ไม่ได้ จำใจไปได้ห้าปี
 เรือตะเภาเขาก็มาค้าที่ทำตะเภา ตาโถก็ลาเขาไปบ้ำหา
 ไม้ไม้ในบ้ำมาค้าต่อไป ที่นี้แกไม่มาแล้ว เขาก็พอใจ
 ซึ่งไม้ไม้ที่แก แกก็ได้กำไรเอาไว้ใช้เมื่อแก่ แกไป
 หาไม้ไม้ไม่ได้ แกก็ได้ใช้กำไรไว้ใช้อะไร ๆ ต่อไป

(อาทรรย์ อธิบาย วรรณยุกต์ไม้ตรีไม้จัตวา ตรงนี้ซ้ำอีก)

สอนอ่านบทที่ ๒๙

จะ	กา	เกา	จึ	แยะ	เก	เจ	ไต่
ไต่	เป้	เอ้	จึ	อ่า	บ้	อ	เต้า
เข้า	ก้อ	เจ้อ	บ้อ	คั่ว	ไ้	ก	อ

สอนอ่านบทที่ ๓๐

กะเข้า	ตาแยะ	ตาเกา	ทำก้อ	ดก้า
ขาเข้า	จึเอ้	ไปจึ	ทำบ้อ	เจ้อเจ้อ
เจ้าโล	เจ้ลว	ทำไต่	ป้าบ้อ	จู้จ
แม่จ่า	ตาบ้	ล่อโก		

สอนอ่านบทที่ ๓๑

ตาแยะ แก่ให้ฮื่อแปะเรา เราไป บ้าปะ ตาเก๊า ที่ก้อไผ่
 ตาเก๊า มาชิ มาดูเต้าในบ้อ มาดูชิ ตาเข้าแกดำน้า

สอนอ่านบทที่ ๓๒

สอนอ่านบทที่ ๓๓

พี่เก๋ใช้ใบเรือจะไปเกาะเต่า ไปปะดาแบะตีเกาะ
เสารวโม่ที่ในทะเล ตาแบะตีไม่มีสะติได้แต่ โอ้ย่า
โอ้ย่า พี่เก๋เขาก็แะเรือไปพาตาแบะตีมา ตาแบะ
ตีแกเล่าว่าแกมาเรือตะเกาชื่อ “เตาจิ” มาปะพายเลีย
เรือตะเกา แกได้แต่ไม้ขาโต๊ะเกาะมา พอปะโม่ แก
ก็เกาะรวโม่ไว้ แกมีแต่ตัวมาในกะเบ้าสี่ตัว อะไรๆ
ไม่ได้มา พี่เก๋เขาก็ให้เสื้อให้ผ้าแก ตาแบะ

ดีแกใจดี เราไปหาแก แกหวั่นะว่าอะไร “อู๋อู๋จู้จู้”
 ไม่เข้าใจ เมื่อเข้าตาบ๊อเม่าเบ๊ จะมาจ๊ะเอ๋กะตาเบ๊เต้
 ตาเบ๊เต้แกก็หวั่นะเสีย แกก็ไม่ว่ากะตาบ๊อ ตาบ๊อ
 ก็แก้อไป เขามาแล้วว่าตาเบ๊เต้ แกลาฟี่เก๋ไปหาเจ้
 ลัว้ว เจ้ลัว้วให้ตาเบ๊เต้ไป ในเรือ ตะเภาแต่เช้า
 จะไปที่ใดเขาก็ไม่รู้

หน้า

สอนอ่าน บทที่ ๓๔

นา	หนา	หนา	หน้า	หน้า
มี	หมี	หมี	หมี	หมี
ไว	ไหว	ไหว	ไหว	ไหว
เมา	เหมา	เหมา	หม่า	หมี้อ
เย	เหย	เหย	เหย่า	หว่า

๓๘

กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า
คา	ข่า	ข้า	ค้ำ	ขา
		ค่า		
ไ	ไหล	ไล่	ไ้	ไหล
		ไหล้		
เ	หน่อ	น้ำ	เ	หนู
		หน้า		
จะ	จ๊ะ	จ๊ะ	จ๊ะ	จ๊ะ
อะ	คะ	คะ	คะ	คะ
นะ	นะ	นะ	นะ	นะ
ฉิ	ชี	ชี	ชี	ชี

สอนอ่าน บทที่ ๓๕

หนูหล่อ พ่อเขาพาไปดูหมีที่นาตาหมอหลอ ตาหมอ
หลอแกก็เล่าว่า หมีแกดู ได้มาใหม่ ๆ หนูหล่อไม่เชื่อ

แก เอาไม้เข้าไปแห่หมี หมีดุโถมมา หนูหล่อหนี
หมีมาปะทะไม้ ขาหระเหวอะไป ตาหมอลอ แกทำยา
ให้ทา แต่หนูหล่อไปไหนไม่ได้เก่าเวลา พ่อเขา
ก็ว่าแกหนูหล่อให้รู้ตัวว่า “พื้นที่เสือหุบหมีหุบหย่าให้
เข้าไป ขาหระเท่านั้พ้อหายาทาได้ ถ้าไม้ทำที่ตา
หรีหุ ก็จะไม่เสียตาเสียหุ หายาอะไรมาทาตาหุให้
ดีไม่ได้แท้ๆ” หนูหล่อ พ่อว่า ก็เข้าใจว่า พ่อจะ
ว่าให้ตัวดี ที่พื้นที่ไหนมีหมีดุ หรีเสือดุ หมาดุ
งูดุ หนูหล่อ ก็ไม่เข้าไป หนูหล่อ ดีจำคำพ่อไว้ได้

อักษร กล้า

สอน อ่าน บทที่ ๓๖

ขระ	ขรุ	กระ	กรุ	เกราะ	เกรอะ
ไกร	ครุ	ตรา	ตรี	เตร	ปรุ แปร

ปร้อ ครุ ครุ ครัว ไคร่ แคร่
 ไพร่ เวลา แผล ผลัวะ แผละ แผลอ
 ไผ่ เกลา กลี่ ไกล่ กล้า ปลา
 ปลี่ ไคล พลุ เฟลี่ย ไพล ไพล่ เฟลา
 ขวา เขว แขวง ไกว กว้า คว้า

สอนอ่าน บทที่ ๓๗

มีขวา ไหว้เขว แขวงผ่า แผละไป ไง้เวลา
 แผลผั ใส่ไคล เข้าครุ ใจกล้า มาไกล่
 ไปไกล ตะกร้า ตะกร้อ กรูไป เตรีไป
 ไกล่เกลี่ย ไบมะเกลือ หัวปลี่ ไบมะกล้า
 เบ้าเตร ไปไกล ไครมา ไปหาครู จะไคร่ได้
 ไบพลุ กะเพรา พร้าไต้ ผ้าแพร ปลาเสือ
 ตะไคร้ ขาเฟลี่ย พร้าว่า ที่เประะ ไพร่ผู้ดี พระเกล
 ใจกล้า เหงื่อไคล คร้าคร้า ปล้าเนื้อ ไหว้พระ

สอน อ่าน บทที่ ๓๘

น้ำแกมีไก่อู แก้วตัว ตัวผู้ห้าตัว ตัวเมียสี่ตัว
 ไก่อแจ้ไก่อตะเภาก็มี และแกมีบ่อน้ำ ที่บ่อน้ำ
 มีปลากระแห ปลาเลื้อ ปลาหมอ ปลและเต่าก็มี เมื่อสี่
 ห้าเวลานี้ แกไปซื้อวัวมาแก้วตัว สี่ม้ามาสี่ตัว
 ม้าและวัวที่แกซื้อมานี้ แกให้พาไปไว้ที่นา
 เวลาแก จะไปที่ใด แกก็ใช้ให้เขา ไปพาม้ามา
 แต่่นา ถ้าเวลาหน้านา เข้าแกไปดูแล ให้ทำ
 นาหุ่ยที่นา เวลาค้ำแกมาที่หุ่ยแก ถ้าเวลาใดแก
 ไม่ไป แกก็ให้เมียแกไปดูแลให้ทำนา วัวเก่า
 แกมีหุ่ยสี่ตัว ใช้ไถนาดี วัวที่ซื้อใหม่
 ใช้ไม่ใคร่ดี อ้ายวัวสี่ตัวดีแท้ๆ จะเอาเข้า
 ไถนาที่ไร เขาตีเสียแย้ ใช้ไถไปไถไป ที่นี้

ก็ทำดีไม่ไป น้ำกระอาเข้า แกก็ว่ากะเมียแก
ว่า “วัวตัวนี้หย่าเอาไว้ ให้ๆ เขาไปเสีย หาใช้
ใหม่ดีกว่า” เมียว่า “แกจะหาใหม่จะไม่ได้ดี วัว
ตัวนี้นั้นนะ แต่แกใช้ไถนาไม่เอาใจ วัว ถ้าแกใช้
เอาใจวัวให้ดี ก็จะได้” เมียเขาว่า น้ำแกมีสติมา
แกก็รอไว้ ไม่ให้วัวแกใครไป

(อาจารย์ต้องอธิบาย วิธี สกท ตรนั)

สอน อ่าน บท ที่ ๓๘

มาตรา	กั๋ง	กั๋น	กั๋ม	กั๋ย	
กะ	กั๋ง	กั๋น	กั๋ม	กั๋ย	
กา	กาัง	กาน	กาม	กาย	กาว
กิ	กิัง	กิน	กิม	กีย	กิว
กึ	กึัง	กึน	กึม	กึย	กิว
กื	กืัง	กืน	กืม	กืย	กิว

ก	ก	ก	ก	ก	ก
ก	ก	ก	ก	ก	ก
ก	ก	ก	ก	ก	ก
เกะ	เก	เก	เก	เก	เก
เก	เก	เก	เก	เก	เก
เกาะ	แก	แก	แก	แก	แก
แก	แก	แก	แก	แก	แก
โกะ	ก	ก	ก	ก	ก
โก	โก	โก	โก	โก	โก
เกาะ	ก	ก	ก	ก	ก
ก	ก	ก	ก	ก	ก
กั	ก	ก	ก	ก	ก
กั	ก	ก	ก	ก	ก
กั	ก	ก	ก	ก	ก
เกะ	เก	เก	เก	เก	เก
เก	เก	เก	เก	เก	เก

เกอะ	เกอ ^ง	เกอน ^ง	เกอม ^ง	เกอย ^ง	เกอว ^ง
เกอ	เกอ ^ง	เกอน ^ง	เกอม ^ง	เกอย ^ง	เกอว ^ง
เกอะ	เกอ ^ง	เกอน ^ง	เกอม ^ง	เกอย ^ง	เกอว ^ง
เกอ	เกอ ^ง	เกอน ^ง	เกอม ^ง	เกอย ^ง	เกอว ^ง
	เก ^ง	เก ^น	เก ^ม	เก ^ย	เก ^ว
	เก ^ง	เก ^น	เก ^ม	เก ^ย	เก ^ว

(ตรงนี้อาจารย์ควรอธิบายว่า คำว่า “ เกอย ”

มักใช้ลดตัว “ อ ” เป็น ประกิติ)

สอนอ่าน บทที่ ๔๐

แขวงกรุง เข้านาปรัง กลางน้ำ ตีกลอง ทางตรง
 ตรีตรอง ไบมะปราง เรือโคลง เสียงคราง ไม้พลอง
 แสงเพลิง ไบก่อง กริ่งใจ กล่องยา ปรุโปรง
 เสียงแปร่ง พุ่งขึ้น เพลียงไป เข้ากล้อง
 แกล้งทำ ครึงหน่ง คว้างคว้าง คล้องจอง

คำร่า ยานี้ ของ ตาแก ขลังจริง เราจะไป เมือง กรุง
 กะอา แก ตามี ทางทางนี้ ตรงไปไหน กลองใบ
 นี้ ตีดัง กว่า กลองเรา เสียงใครมา คราง หูใน ห้องนี้
 พรุ่งนี้ เรา จะไป กรุงเก่า นี่ใคร หนอ มาเอา กลองยา
 ของ ข้าไป เมื่อ เข้านี้ เรา จะ เข้า กลองไว้ สอง ถึง
 ตาคี เข้า กลอง ที่ นา แกมี หรีไม่มี ตาลี แกเอา
 พลอง ตี ถึง

—————
 สอน อ่าน บทที่ ๔๑

สาย	คุย	โหย	ผอย	ถอย	สวย	เฉื่อย	เขอย
บาย	ชุย	โอย	หอย	คอย	ถ้าย	เอื่อย	เคอย
หมาย	หุ่ม	โกย	หงอย	ร้อย	รวย	เดื่อย	เมอย
หวาย	ลุย	โรย	หยอย	อ้อย	ห้วย	เปื่อย	เอื่อย
หน่าย	กุ่ม	โอ้ย	หร้อย	น้อย	หน่วย	เรอย	เฉอย

กลาย ขลุ่ย ไปรย ผลอย กลอย กรวย เม้อย เงอย
 คล้าย พลุ่ย โดย กร่อย คล้อย กล้วย เหน้อย เปรรอย
 พาย ญย โพย สอย ปล่อย ฌวย เล้อย เนอย
 ควาย บุย โบาย ถอย จ้อย ค้วย เปล้อย เลอย

สอนอ่าน บทที่ ๔๒

ของ ขาย เลี้ยคาย ผ้าลาย ตา ข่าย เข้าลาย
 คู้ย เขีย ร้องโอย ร่วงโรย หอย ขม หลั่น ผอย
 ลอยน้ำ น้ำน้อย ส่องส่วย เย็นเฉ้อย เม้อย ตัว
 งเล้อย หลานเขย หลายแห่ง มุ่งหมาย สาทร้าย
 จำหน่าย เดือนหงาย วังหยอย ไม่เหน้อย
 เืองหงอย หวายขม ขวนขวาย ปลากราย วัวควาย
 ข้างพลาย ปลายไม้ คล้ายกัน ไปรยทาน เป้าขลุ่ย
 เสือครุย กรุยกราย กระโจนผลอย น้ำกร่อย
 หัวกลอย คล้อยตาม กรวยเชิง ปลาปล่อย น้อยนัก

สอนอ่านบทที่ ๔๓

กั๑ย		เก็๑ย	เก็๑ว	กั๑ย	กั๑ว
กา๑ย	กา๑ว	เก๑ย	เก๑ว	กว๑ย	กว๑ว
กั๒ย	กั๒ว	เก็๒ย	เก็๒ว	เก็๒ย	เก็๒ว
กา๒ย	กา๒ว	เก๒ย	เก๒ว	เก๒ย	เก๒ว
กั๓ย	กั๓ว	กั๓ย	กั๓ว	เก๓ย	เก๓ว
กา๓ย	กา๓ว	โก๓ย	โก๓ว	เก๓ย	เก๓ว
กั๔ย	กั๔ว	กั๔ย	กั๔ว	เก๔ย	เก๔ว
กา๔ย	กา๔ว	กอ๔ย	กอ๔ว	เก๔ย	เก๔ว

สอนอ่านบทที่ ๔๔

ขา๑ว	หิ๑ว	เห๑ว	แ๑ว	เข็๑ว
กา๑ว	ลิ๑ว	เอ๑ว	แ๑ว	เด็๑ว
ขา๒ว	ทึ๒ว	เร็๒ว	แก็๒ว	เห๒ว

ว่าว	นิ้ว	เลว	แล้ว	เหลียว
หนาว	จิว	เหลว	แมว	เกรียว
คราว	หิว	เหว	แก้ว	เปลียว
กล่าว	ปลิว	เปลว	แผว	เกรียว
ลาว	ก้าว	เยว	แร้ว	เสียว
การ	ฉิว	เบว	แกลว	เคียว

สอน อ่าน บทที่ ๔๕

ผ้าขาว	ของขาว	บ้านลาว	หาวนอน
วิ่งฉิว	ผู้เดียว	ผิวเผือ	ผ้าเขียว
ด้ามเคียว	หน้าเขียว	มาเร็ว	คนเขียว
น้ำเขียว	ลอยลว	แตรเดี่ยว	เที่ยวหา
ลวหวาน	ก้าวเดิน	นิ้วมี	พายคว
เสียงแจ้ว	ประเดี้ยว	หน้าหนาว	เบาหวิว

หลัวตา เข้าเหี่ยว หน่วงเหี่ยว มาเหมี่ยว
 ว้าวหง่าว ข้าวคราว หน้าขาว เปลวไฟ
 ผัวปลิว เปี้ยวหวาน กลมเกลี้ยว เกรี้ยวกราว
 คล่องแคล่ว บ้าเปลี่ยว นิ่งแกร่ว กล้าวถ้อย

——
 मात्रा กัก กัด กั๊

สอนอ่าน บทที่ ๔๖

กะ	กัก	กัด	กั๊
กา	กาก	กาด	กาย
กิ	กิก	กิด	กิบ
กิ	กิก	กิด	กิบ
กิ	กิก	กิด	กิบ
กิ	กิก	กิด	กิบ
กิ	กิก	กิด	กิบ
กั	กุก	กุด	กูป

ก	กก	กค	กข
เกะ	เก็ก	เก็ด	เก็ข
เก	เกก	เกด	เกข
แกะ	แก็ก	แก็ด	แก็ข
แก	แกก	แกด	แกข
โกะ	กก	กค	กข
โก	โกก	โกด	โกข
เกาะ	ก็อก	ก็อด	ก็็ข
กอ	กอก	กอด	กอข
กัวะ	ก็วก	ก็วด	ก็็ข
กัว	กวก	กวด	กวข
เกยะ	เกยก	เกยด	เกยข
เกย	เกยก	เกยด	เกยข

เกอะ	เกอก	เกอด	เกอบ
เกอ	เกอก	เกอด	เกอบ
เกอ	{ เกอก เกิก	{ เกอด เกิด	{ เกอบ เกีบ

—————
สอนอ่านบทที่ ๔๗

ผักหนาม	รู้จัก	คักน้ำ	ถากไม้	กอจาก
อ้าปาก	คั่นจิก	ฉีกเนื้อ	ผูกซ่อม	ก่อตึก
ไวจุก	กระดุก	ถูกตี	เด็กน้อย	แขกเมือง
แจกของ	ถกหนัง	กระจก	ตกน้ำ	โยกปูน
ด้ามหอก	บางกอก	ผ้าเยือก	ข้างเผือก	ใบเบิก
น้ำหก	ของตก	ดอกโสก	เป่นโจก	หักพัง
จักสาน	ชั้นจอก	เล่าบอก	เข้าออก	ชนปัก

แสกหน้า บกกलय ลุกห่าม เข้าฉาก กักขัง
 เข้าดอก เสือกก เข้าผอก ขอนดอก ยามดึก
 มะกอก แดงไป ไบบอก

สอนอ่านบทที่ ๔๘

พักแพง นิ่งพัก ลากซุง มั่งง่าย ยากแค้น
 ชักลาก ฟากเรือน ยากง่าย ไม่ซึก น้ำลึก
 ชุกชุม ชุกซ่อน ลุกฟัก เด็กเล็ก ครวาแรง
 แยกย้าย ยกให้ พนโคก นิ่งโยก ผั่วโพก
 ข้างนอก ยาพอก ย่อนยอก กระจอก ละลอก
 ชักฟอก พวกพ้อง ร้องเรือก เงือกน้ำ เชือกบ้าน
 เย็นเยือก เลือกเพ็น บอกลึก เพิกเฉย ไม่รวก
 น้ำลวก บวกเข้า ถากไม้ กากเข้า ตากผ้า
 มั่นเือก นกเงือก เรือกสวน เปนเทือก เข้าเปลือก

สอนอ่านบทที่ ๔๙

ผักหัด	กำจัด	ไม้ดัด	ผ้าขาด	ชมผาด
ผักกาด	กระจาด	ต่อติด	ขีดไฟ	เป้นหิด
ขาดหลุด	ฉุดลาก	จุดไฟ	ขุดเรือ	เข้าบุค
แกงเผ็ด	แดดร้อน	เรือนแผด	เป็นผด	โดดโดน
จอดเรือ	ขวดยา	เบียดเสียด	น้ำเดือด	เกิดความ

สอนอ่านบทที่ ๕๐

วัดแจ้ง	วัดน้ำ	ทดแทน	มั่งคุด	ล้างเซ็ด
ยึดหน่วง	ความคิด	งัดไว้	ชดเชย	คัดจ้าง
นัดหมาย	ตัวมด	ทัดทาน	คลองลัด	ลดเลี้ยว
เรือนชุด	เซ็ดชุด	งงอด	หมอนวด	โลดโผน
คำพูด	เลื่อยัด	คำมิด	จืดชืด	เรือมาด
ตัวมอด	มีถ่มิด	ทอดแห	แห้งงวด	ยัดเยียด
วาดเขียน	ยิงยวด	ปลายยอด	บ้ชวด	รวด์เร็ว

สอนอ่าน บทที่ ๕๑

หาบ คอน กั๊ยเข้า ตีฉาบ ไฟดับ ขั๊ยนก
 กาบ กลั๊ย ฉาดิ๊ย อายน้ำ สื๊ยเสาะ หื๊ยผ้า
 สื๊ยบุหรี จื๊ยผ้า กลั๊ยตี๊ย ไข่เจี๊ย แบนแผน
 โอบอ้อม จอบเลี่ยม บอบข้า โต้ตอบ โนบฉาบ
 หอบหิ้ว แอบแฝง อ้อมเอิบ อับจน เป๊ยเข้า
 ตั๊นปั๊ย เอิบอาบ นกกระจาบ คั๊ยแค้น นั๊ยถ้วน

สอนอ่าน บทที่ ๕๒

หนัก หมัก หลัก หงิก หยิก หริก
 หมึก หยก เหล็ก หงอก เหงือก ไหนก
 หนวก หมก หมาก หมอก หมวก หยาก
 หยวก หยก หลาก หลีก แหลก หลอก
 แหวก เหลือก หมุด หมุด หยัด หยุด
 หยด หลุด หวัด หวัด หนาด หมาด

หนาว	หยาบ	โหมด	หมวด	เหมือด	หวาด
หวิด	หลอด	หวอด	ห้นบ	ห็นบ	หนบ
ห้มบ	หมอบ	หยาบ	เหยียบ	หลาบ	เหลือบ
หนาว	แหนบ	หยับ	หยิบ	หลบ	หลีบ

—————
 สอน อ่าน บทที่ ๕๓
 —————

มีหิก	น้ำหมัก	ขุดหมัก	ช่างเหล็ก
ไม้หลัก	ไรเหือก	หหนวก	เข้าหยอก
หลักเลียง	ว้ายแหวก	หยดพัก	แป้นหวัด
เหล็กหมาด	นกหวัด	กำหมัด	หนาวเครา
ใบหนาว	หมดสิ้น	เหมือดคน	หอยหลอด
เหนียวหนับ	หงบหังบ	หมอบคลาน	หยิบยก
นอนหลับ	สำหรับ	เข็ดหลาบ	คำหยาบ

—————

สอนอ่านบทที่ ๕๕

ขี้ก	ห้ก	ขี้ก	อิด	ขี้บ	บิด	ก้าก
อาด	ก้าบ	เอียด	คูป	วัด	อวก	แอ็ด
กอด	โจัก	จอก	ก้าก	กิก	โจัก	เอิก
ออก	ขวก	ควาย	กิก	กุก	เกก	โกก
เอือก	จิด	แจ็ก	จิด	อิด	อิด	อิด
เอียด	ก้าบ	จิบ	เจียบ	คูป	บบ	บบ
อูป	อือบ	ปราด	ปรัด	แปร็ด	ปรอด	ปรัด

สอนอ่านบทที่ ๕๕

ขี้กขี้ก	หอบห้ก	ห้วเราะก้าก	ใจเต้นตักๆ
รากอวก	อิดอิด	อ้วนม่กัก	น้ำเซียวขวก
ขี้บขี้บ	เสียงแจ็ดๆ	ร้องวัด	คิตอก ทบดงอ๊ก
ลูกหนู ร้องอิด	หมูร้องอิด	ๆ	คักกระต่าอิด

เสียงแกก ดังโกก ร้องอ็อก ไก่กระตัก
เสียงร้อง โอ๊ก ไก่เจียบ เลือกร้องบ๊อบบ๊อบ กบร้องอ๊อบ

สอนอ่านบทที่ ๕๖

คำสระ อี ไม่มีตัวสกดต้องมีตัว อ หยุ่ท้าย
เพื่อจะให้เห็น หนัก จาก สระ อี เช่น คำ
คือ ถือ มื้อ ชือ ชือ ลือ ลือ
มือ ปรี หรือ คือ รือ เป็นต้น

คำ หย่า หยู่ หย่าง หยาก ๔ คำนี้ใช้ตัว อ นำ
ได้เหมือนกัน คือ อย่า อย่าง อยู่ อยาก ดัง
อ่านเหมือน ห นำ

คำตัว ท กล้ากับตัว ร อ่านเหมือนตัว ซ หลายคำ
คือ ไทรม ทราย ทราบ ทรง ทรวง ทรุด ทรัพย์
นกอินทรี ต้นไทร เป็นต้น

บ (หญิง) ใหญ่
 ฅ (เณร)

ตัว สกค

มาตรา กั้น

สอนอ่าน บทที่ ๕๓

คน	กิน	เย็น	วัน	หาญ	บุญ
ขวัญ	ชาญ	เชิญ	บุญ	สกุน	ควร
เพียร	เขมร	พล	คุณ	พาล	บล
ผล	ทล	นล	มล	จุล	

สอนอ่าน บทที่ ๕๘

กินเข้า เห็นคำ ชำนาน สุนัขหาย ห้าวหาญ
 บานูชี มิ่งขวัญ ชำนาญ เชี่ยวชาญ ล้างผลาญ
 มอญรำ ขอเชิญ เจ้าคุณ คำโบราณ เมืองปราณ
 ประมาณ กว้าง ขาว คนพิการ ทำ การ งาน
 เมืองเขมร ไม่ควรทำ สมภาร พากเพียร
 ไพร่พล เกอกุล เมืองชลบุรี พิททูล
 ดอกพิกุล รวงวัล คำบดบ้าน มุลนาย
 มากมูล การมงคล คนพาล พลทหาร
 พอกพหล ผาลไถนา

ค

(ศาลา)

คช
 เศว
 คอก
 คีล
 กคล

ตัว สกค

มาตรา กัก กัด กั๊

สอน อ่าน บทที่ ๕๔

ศก	ศุกร์	คช	นาค	นก	มช	เลข
อด	อาจ	เกียจ	กิจ	คจ	เสร็จ	โกช
ถาด	รถ	บท	บาท	รศ	กบ	ฉาบ
ดັบ	ดาบ	คิบบ	ราบ	บาป	รูป	ชีพ
ทัพ	ภาพ	ศพ	ภพ	เสพ	ลาม	โลภ

สอน อ่าน บทที่ ๖๐

วันศุกร์	เศร้าโศก	พระยานาค	ยางก
ลามก	หน้ามข	เรียนเลข	รังเกียจ
เก่ง กาง	อำนาจ	กิจ การ	สมเด็จ
ตรวจ ตรา	บิดา	อาจหาญ	สมโภช
คำพูด	รถไฟ	บทกลอน	บทบาท
พระบาท	พยาบาท	ของ มีรส	พระทรงเดช
บงกช	สังเกต	สุภาสิต	คำสวด
สามารถ	พระโอรส	โอวาท	ทิศเหนือใต้
ประเทศราช	พระโอรส	สังเขป	สิ้นชีพ
เผาศพ	รูปภาพ	ได้ ลาม	กองทัพ
มานพ	เจ้าจอมภพ		

สอน อ่าน บทที่ ๖๑

ตัว ร สกดไม่มีตัว อ ต้องอ่านเหมือนกับมีตัว อ
 เช่น คำว่า พร อ่านว่า พอน เป็นต้น
 อวยพร สโมสร พลากร บทจร กุญชร
 ทิศอุดร พระนคร ถาวร พระกร สุนทร
 ราละคร บังอร อรชร อุทร
 มังกร กิร วานร อัศดร นิกร
 อากร สมพัศกร มารดร ลิงชร

สอนอ่าน บทที่ ๖๒

คำไม้มีลายมีตัว ย อ่านลำเนียงเหมือนกันกับไม้
 มลายที่ไม่มีตัว ย เช่น คำว่า
 ไชย ไทย พระมาลัย ภูวไนย อาชาไนย
 เวไนย อุปไมย ทักษิณัย อสงไขย เมตไตรย
 ภาควินัย อภิไชย

สอนอ่านบทที่ ๖๓

คำไม้หันอากาศมีตัว ย สกด อ่าน สำเนียง
 เหมือนกับคำไม้มีลายที่มีตัว ย และไม่มีตัว ย เช่น
 คำว่า สัมย วิณัจย วิสัย ภัย สงสัย อาลัย
 นิสัย อทัย มาลัย อรทัย หัย เมรัย
 วย วินัย บั๊จย ขัย

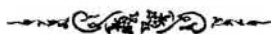

สอนอ่านบทที่ ๖๔

ตัว ร สกด ๒ ตัว ร ร ดังนี้ เรียกว่า ร หัน
 อ่านเหมือนมีไม้ขีด สรร อ่านว่า สัน เป็นต้น

เลือกสรร	กรรแสง	บรรหาร	บรรจง
บรรดา	บรรจบ	บรรลือ	บรรเลง
อรรณพ	พรรษา	บรรณาการ	

พระขรรค์ สวรรค์ อัศจรรย์ ฌีพพรรณ
เมืองสุพรรณ มีครม ใจฉกรรจ์ สุขพรรณ
พระกรรม สุวรรณ

สอนอ่าน บทที่ ๖๕

คำมีตัว ร อยู่กลาง อ่านออกเสียงแต่ตัวหลัง
ตาม มาตรา คือ
มารค อ่านว่า มาก สารท อ่านว่า สาด
นารถ อ่านว่า นาด มารถ อ่านว่า มาด
ชลมารค สดลมารค ระคุสารท วันสารท
บรมนารถ นรนารถ สามารถ ภูวนารถ

บ (เขตร)

ค (คอ)

ฅ
 ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)
 ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)
 ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)
 ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)

ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)
 ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)
 ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)
 ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)

ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)
 ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)
 ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)
 ฌ (ระฆัง) ฌ (เมฆ)

ฒ (ผู้เฒ่า)
วันพฒ

อ (อ)
พทอ
เอด
อระ
อป
อรวม
กออ
คออ

ษ (ฤษี)
โทษา
ทาช
โทษ
คิชย์
คึกษา
ยักษ์
มนษย์

ฬ (จุฬา)
นาฬิกา

สอนอ่านบทที่ ๖๖

สระ ฤ ฦ ฤ ฦ

ฤ อ่านเหมือน ริ ปฤษฏางค์ กฤษณะ ปฤศนา
ฤทธิเดช ทฤษฏี คำฤษณา

ฤ อ่านเหมือน ริ พฤษชา ประพฤติ พฤษภา ศฤกครัน

ฤ อ่านเหมือน เรอ ฤกษ์

ฦ อ่านเหมือน ริ ฦษี ฦมิฉะนั้น

ฤ อ่านเหมือน ลี ระฤก ฤกซึ้ง

ฦ อ่านเหมือน ลี ฦชา เล่าฦ

สอนอ่านบทที่ ๖๗

คำสกดเปน ตัวกล้ำ ต้อง อ่านด้วย ดัง คำว่า

ลั๒ตร อ่าน ว่า ลัด๒ตร

คั๒ตร ,, ลัด๒ตร

อั๒ตรา ,, อัด๒ตรา

พัศตรา	อ่านว่า	พัศตรา
สาตรา	„	สาตรา
ยาตรา	„	ยาตรา
มาตรา	„	มาตรา

คำที่ตัว สกต มี สระ อยู่ด้วย แต่ไม่อ่าน สระ นั้น

บัญญัติ	อ่านว่า	บันหยัด
สมบัติ	„	สมบัติ
กษัตริย์	„	กะลัด
ประพจน์	„	ประพริค
ปฏิบัติ	„	ปฏิบัติ
วิบัติ	„	วิบัติ
ชาติ	„	ชาติ
เหตุ	„	เหต
พระเกตุ	„	พระเกด
ชุมเกตุ	„	ชุมเกด

